

Geschiedenis van de hop

"Hop en mout God 't behoud"

► Hopveld (I)

● Staakveld

Een 'hopkuil' (hommelpit, Vlaanderen) is een vierkant stuk grond, iets groter dan een vierkante meter waarop vier, circa zes meter hoge, palen in wigwamvorm d.w.z. in een punt samengebonden worden geplaatst. De hopranken groeien tegen deze palen op. De velden werden staakvelden genoemd. De kuil werd omgeven door een aarden wal, bedoeld om de bemesting vast te houden. Hop gedijt namelijk goed op zeer zware bemesting. Deze werd vanuit de stad aangevoerd in de vorm van straatafval en menselijke en dierlijke mest. Door het verbod op mestuitvoer uit 'Stad en Lande' (1699) zakte in Peize (NI) de hopteelt in. Hop was een zeer kapitaals- en arbeidsintensieve teelt. Het land was zeven maal zoveel waard als gewoon land.

Nürnberg Dld. 1705

Een hopveld aan de Steeg (16^e eeuw, Schijndel, NI)

Hopvelden en hopkuilen zijn sinds de 20e eeuw uit het Nederlandse landschap verdwenen. Uit beschrijvingen blijkt echter dat er vele geweest moeten zijn. Bekend is de eeuwenlange hopteelt van Schijndel. Op basis van het veldnamenonderzoek werd er een noodopgraving gerealiseerd toen in 2003 nabij de Steeg een rioolpersleiding werd aangelegd. Dat gebeurde op een perceel vanouds bekend als 'Hopakker', gelegen op de flank van het grote akkercomplex d'n Heuvel. Op een oppervlakte van ca. 800 m² zijn in totaal 113 paalkuilen blootgelegd.

Een beeld van de opgravingen op de hopakker bij de Steeg.

*Peize, Drenthe
In de 17^e eeuw waren er 83 hopboeren met 85000 hopkuilen.
Tegenwoordig wordt er door de werkgroep Hoptuin met liefde een aantal hopstaken onderhouden.*

Vanaf 1920 worden de staakvelden langzaam vervangen door draadvelden, draadvelden bieden een significante arbeidsverlichting en meeropbrengst.